รายงานสรุปบทเรียน

ชื่อโครงการฝึกอบรม : ความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence)
วันที่เข้ารับการอบรม : วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๙
สถานที่ : TDGA e-Learning (https://tdga.dga.or.th/....)
จัดโดย : สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA)
ผู้จัดทำรายงาน : นางสาวนุชศรา ชูพันธุ์ เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน

วัตถุประสงค์ :

เพื่อการพัฒนาความรู้ และความเข้าใจ รวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเท่าทัน และมีความมั่นคงปลอดภัย เพื่อยกระดับวิถีชีวิตด้วยดิจิทัลในการปฏิบัติงานในหน่วยงาน

สรุปเนื้อหาการฝึกอบรม :

ความฉลาดทางดิจิทัล เป็นผลการศึกษาและพัฒนาของ DQ Institute ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกิดจากความร่วมมือกันของภาครัฐและเอกชนทั่วโลกประสานงานร่วมกับ เวิลด์อีโคโนมิกฟอรั่ม (World Economic Forum) ที่มุ่งมั่นให้เด็กๆ ทุกประเทศได้รับการศึกษาด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพและใช้ชีวิตบนโลกออนไลน์อย่างปลอดภัย ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ความฉลาดดิจิทัล เป็นกรอบแนวคิดที่ครอบคลุมของความสามารถทางเทคนิคความรู้ ความเข้าใจ และความคิดทางสังคมที่มีพื้นฐานอยู่ในค่านิยมทางศีลธรรมที่ช่วยให้บุคคลที่จะเผชิญกับความท้าทายทางดิจิทัล โดยมีกรอบสมรรถนะ ๕ ด้าน คือ

๑. อัตลักษณ์ดิจิทัล (Digital Identity) เป็นข้อมูลดิจิทัลที่ใช้บ่งบอกหรือจำแนกตัวบุคคลในโลกออนไลน์ ซึ่งมีความสำคัญในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี รับประโยชน์ในการใช้บริการออนไลน์ที่มีอยู่ และสร้างความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างและชุมชนสังคม

๒. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม (Digital Use) ทักษะในการรู้จัก ควบคุมตัวเอง และสามารถแบ่งเวลาในการใช้งาน อุปกรณ์เทคโนโลยี รวมถึงการเล่นเกมออนไลน์ และโซเชียลมีเดีย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักการสร้างสมดุลระหว่างการใช้เวลาหน้าจอ และกิจกรรมที่ต้องทำในชีวิตประจำวัน โดยไม่กระทบต่อสุขภาพตนเองและความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง

๓. การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัล (Digital Security) การปกป้องระบบและอุปกรณ์ดิจิทัลจากการบุกรุกโดยผู้ใช้ภายนอก และจากความผิดพลาดของระบบที่เกิดจากผู้ให้บริการ การพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบออนไลน์ ทำให้ผู้ใช้งานต้องบันทึกข้อมูลส่วนตัวลงในอุปกรณ์ดิจิทัล ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้นับวันจะเชื่อมต่อถึงกันมากยิ่งขึ้น

๔. การรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) บุคคลมีสมรรถนะในการเข้าถึง ค้นหา คัดกรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดการ ประยุกต์ใช้ สื่อสาร สร้าง แบ่งปัน และติดตามข้อมูล (Data) สารสนเทศ (Information) และสาร (Content Media) ได้อย่างเหมาะสม ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ปลอดภัย มีมารยาท ไม่ละเมิดกฎหมาย ด้วยเครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและหลากหลาย

๕. การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication) ความรู้ วิธีการ และเครื่องมือต่างๆ ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้ในโลกจริงๆ ที่โซลูชั่น (Solution) ต่างๆ มีความต้องการในเรื่องดิจิทัลหรือมีความต้องการในรูป Online เช่น การใช้เครื่องมือ Social Media ให้เกิดคุณประโยชน์ในการตลาดไปจนถึงการสรรสร้างเทคโนโลยีการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน หรือปัญหาหนึ่งๆ

ความฉลาดทางดิจิทัล มีทักษะ ๘ ด้าน ที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ทัศนคติและค่านิยม ซึ่งเป็นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อในรูปแบบที่ปลอดภัยรับผิดชอบ และมีจริยธรรม ได้แก่

๑. เอกลักษณ์พลเมืองดิจิทัล (Digital Citizen Identity)
๒. การบริหารจัดการเวลาบนโลกดิจิทัล (Screen Time Management)
๓. การจัดการการกลั่นแกล้งบรไซเบอร์ (Cyberbullying Management)
๔. การจัดการความปลอดภัยบนระบบเครือข่าย (Cybersecurity Management)
๕. การจัดการความเป็นส่วนตัว (Privacy Management)
๖. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)
๗. ร่องรอยทางดิจิทัล (Digital Footprints)
๘. ความเห็นอกเห็นใจและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นทางดิจิทัล (Digital Empathy)

จะเห็นได้ว่าความฉลาดดิจิทัลในระดับพลเมืองเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับนักเรียน และบุคคลทั่วไป ในการสื่อสารในโลกออนไลน์เป็นอย่างยิ่ง หากบุคคลที่มีทักษะและสามารถทั้ง ๘ ด้าน จะทำให้บุคคลนั้นมีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตในการบริหารจัดการ ควบคุม กำกับตน รู้ผิดรู้ถูก และรู้เท่าทัน เป็นบรรทัดฐานในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาด และปลอดภัย

ประโยชน์ที่ได้รับ :

๑. มีความรู้ด้านดิจิทัลและพร้อมต่อยอดทักษะความรู้และความสามารถ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทสำคัญต่อกิจกรรมในชีวิต ที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจก่อให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัว และจริยธรรมการใช้งาน AI ในทางที่ผิดและเป็นอันตรายต่อบุคคลและสังคม

๒. สามารถใช้ AI ในทางที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือละเมิดกฎหมายและจริยธรรมขั้นพื้นฐาน

๓. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้พัฒนาหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน